

Memo

Aanwijzing situaties waarbij sprake is van onaanvaardbare geurhinder

1. Aanleiding en aanpak

In het milieuprogramma hebben we als doel vastgelegd dat er geen nieuwe situaties met een onaanvaardbaar geurhinderniveau bij mogen komen. Als actie is daarbij opgenomen dat we eerst in beeld brengen welke bestaande situaties met een onaanvaardbaar geurhinderniveau er nu zijn.

Nu is de beleving van geur erg subjectief. Wat de één vindt stinken, hindert de ander helemaal niet. De vraag is dan ook hoe je kan vaststellen wat onaanvaardbaar is. In deze memo beschrijven we die zoektocht.

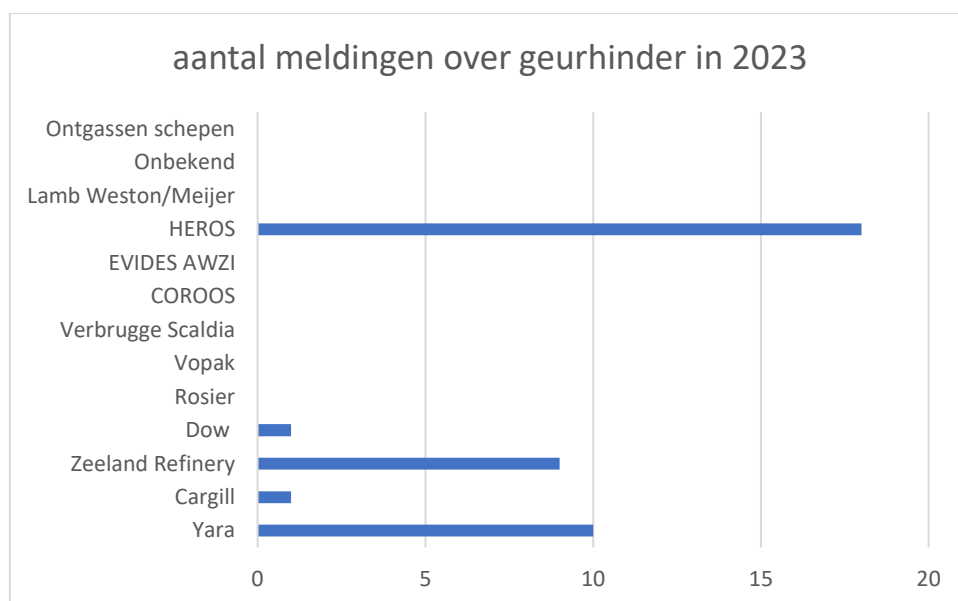
Uitgangspunt van het doel in milieuprogramma is alleen die situaties waarbij geurhinder veroorzaakt is of vermoedelijk wordt door bedrijven waarvoor GS bevoegd gezag is. Het gaat daarbij vooral over de grotere complexere bedrijven.

Andere situaties zijn daarom bij deze inventarisatie buiten beschouwing gelaten: geurhinder door uitrijden van mest of bijvoorbeeld als gevolg van detailhandel is hierbij dus niet meegenomen. Provincie Zeeland heeft voor die situaties namelijk geen bevoegdheid. Wel zetten we in op het actualiseren van het bestaande geurbeleid in overleg met gemeenten, waarbij we streven naar een eenduidige beoordeling van geur en geurhinder in heel Zeeland. Ook dat is een actie uit het milieuprogramma.

Om vast te stellen of en welke situaties er in Zeeland zijn waarbij er sprake is van onaanvaardbare geurhinder, hebben we op verschillende manieren onderzoek uitgevoerd of laten uitvoeren. Ten eerste hebben we de meldingen van inwoners over geurhinder geïnventarieerd. Of en hoe vaak inwoners meldingen doen over geurhinder geeft een eerste indicatie of geurhinder ondervonden wordt en hoe hinderlijk men dit vindt. Vervolgens zijn de geuronderzoeken van bedrijven beschouwd. Bij deze onderzoeken identificeert men geurbronnen en bepaalt men geurcontouren. Zo wordt vastgesteld of er sprake kan zijn van (onaanvaardbare) geurhinder. Tenslotte hebben we de resultaten van de gezondheidsmonitor volwassenen bij het onderzoek betrokken en ook de resultaten van de leefplekmetr die de GGD periodiek uitvoert.

2. Meldingen over geurhinder

Inwoners kunnen voor meldingen over geurhinder terecht bij de omgevingsdiensten (RUD-Zeeland en DCMR) dat kan via de telefoon (milieuklachtenlijn en meldkamer), of digitaal via mail of een webformulier. De omgevingsdiensten houden hier een registratie van bij. In onderstaande figuur is het aantal meldingen over geurhinder per bedrijf weergegeven.

Figuur 1: aantal meldingen over geurhinder per bedrijf in 2023

Er is een beperkt aantal bedrijven waarvoor GS bevoegd gezag is en waarover met enige regelmaat meldingen zijn over geurhinder. Met name Heros, Yara en Zeeland Refinery noemen inwoners vaak als bron voor geurhinder. Heros en Yara zijn naast elkaar gevestigd, dit zou er op kunnen wijzen dat er sprake is van een situatie met (onaanvaardbare) geurhinder in die omgeving. Het aantal meldingen is echter nog relatief beperkt. Hieruit kan nog geen conclusie getrokken worden over de mate waarin er sprake zou kunnen zijn van een situatie waarbij er sprake is van onaanvaardbare geurhinder.

3. Geur onderzoeken van bedrijven

In het geval activiteiten van bedrijven geuremissie en geurimmissie tot gevolg kunnen hebben, vindt er als onderdeel van een procedure om te komen tot een vergunning een geuronderzoek plaats. Een dergelijk geuronderzoek kan bestaan uit monsternamen en laboratorium analyse en/of uit een veldonderzoek. De resultaten hiervan geven een beeld van de mate waarin er geur vrijkomt en in de omgeving waarneembaar is en hoe hinderlijk die geur dan is. Dit kan aanleiding zijn voor aanvullende maatregelen om ontstaan en verspreiding van geur te beperken of te voorkomen.

Bedrijfsnaam	Laatste geuronderzoek
Heros Sluiskil BV	2022
Cargill	2019
Rosier	2008
Innovarec	2017
Aben green Energy	2014

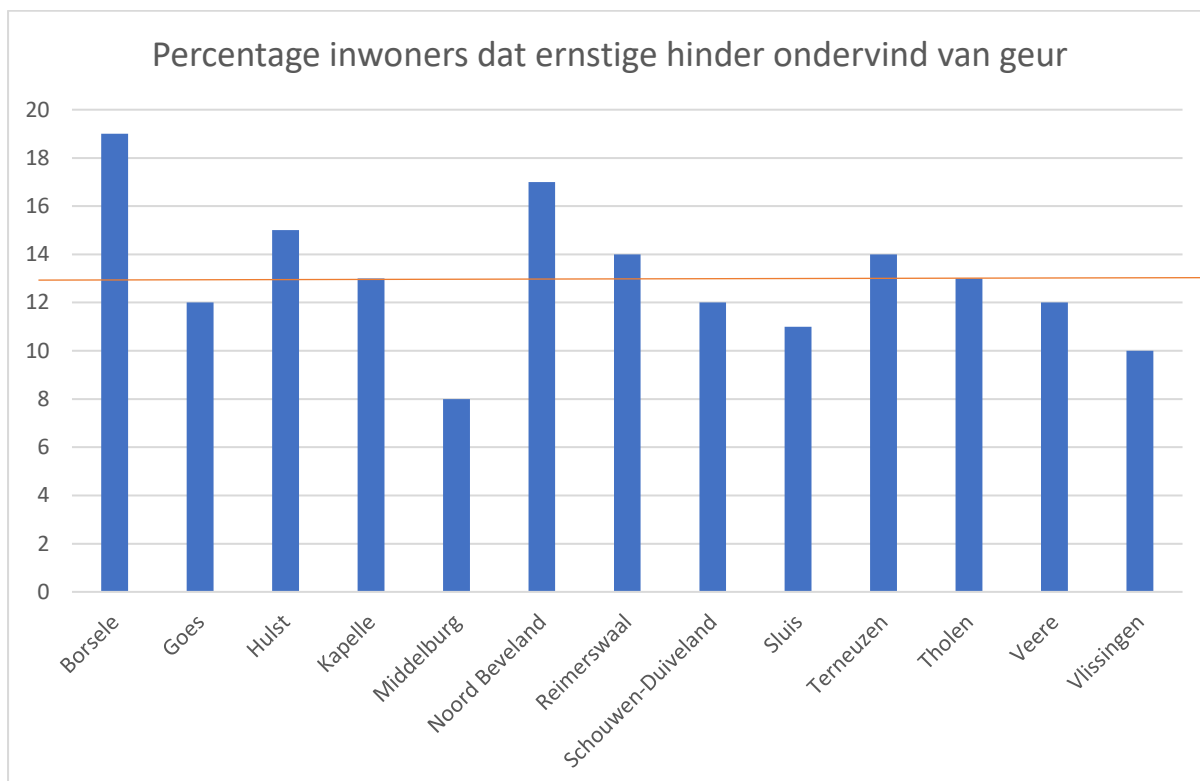
Er zijn geen geuronderzoeken bekend waarin de conclusie is dat er sprake is van een situatie met onaanvaardbare geurhinder.

4. Gezondheidsmonitor volwassenen

GGD-Zeeland voert elke 4 jaar een gezondheidsmonitor Zeeland uit. Dat onderzoek bestaat uit een vragenlijst die aan een grote groep inwoners wordt gestuurd. Omdat telkens een vergelijkbare vragenlijst wordt uitgezet, is vergelijking in de tijd mogelijk. In de Gezondheidsmonitor zijn vragen over geluid- en geurhinder, bezorgdheid en groen in de leefomgeving opgenomen.

De resultaten zijn als rapportage beschikbaar en ook online via de website www.zeelandscan.nl

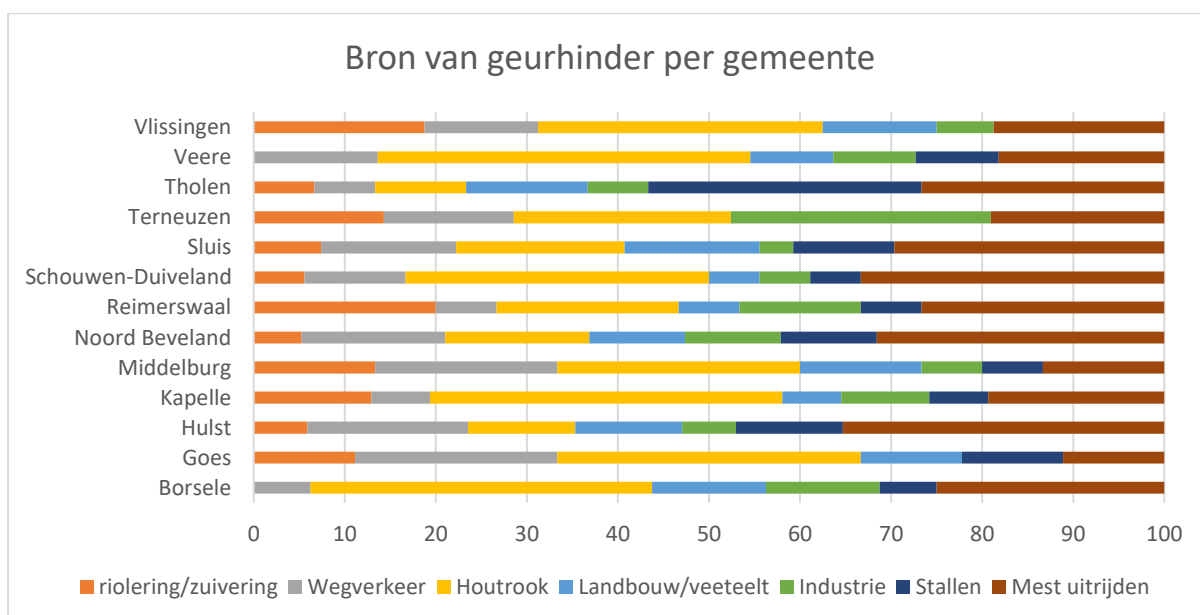
In Zeeland geeft 13% van de inwoners in de leeftijd van 19-64 jaar (en die gereageerd hebben) aan dat zij zich ernstig gehinderd voelen als gevolg van geur.

Figuur 2: percentage inwoners dat aangeeft ernstige hinder te ondervinden van geur

In gemeenten Borsele, Hulst, Noord Beveland, Reimerswaal en Terneuzen is dit percentage hoger dan gemiddeld in Zeeland. In die gevallen zou er sprake kunnen zijn van situaties met onaanvaardbare geurhinder.

Alleen in Terneuzen wordt de industrie in belangrijke mate als bron van geurhinder genoemd. In Borsele is dat houtrook en mest uitrijden, in Hulst en Tholen stallen en mest uitrijden en in Reimerswaal riolering/zuivering en mest uitrijden.

Figuur 3: bron van geurhinder per gemeente

Gemeenten Borsele, Hulst en Tholen vallen daarmee buiten de scope, ondanks dat inwoners vaker dan gemiddeld in Zeeland aangeven dat zij geurhinder ervaren. De oorzaak van geurhinder in deze gemeenten ligt niet bij industrie of bedrijven waarvoor GS bevoegd gezag is. De oorzaak van ervaren geurhinder in Gemeenten Terneuzen (industrie) en Reimerswaal (geur van zuiveringen) valt mogelijk wel onder de scope. Er is meer informatie nodig om vast te stellen of hier sprake is van een situatie met onaanvaardbare geurhinder.

5. Leefplekmeter

In het kader van het project omgevingskwaliteit Kanaalzone heeft de GGD een leefplekmeter uitgevoerd in de Gemeente Terneuzen. De GGD concludeert dat in de gebieden Sluiskil, Westdorpe en Sas van Gent het percentage ernstige geurhinder significant hoger is dan gemiddeld in Terneuzen.

Bedrijven zijn in Sas van Gent en Sluiskil de belangrijkste bron en in Westdorpe zijn bedrijven en het uitrijden van mest de belangrijkste bronnen. De GGD geeft aan dat er in deze gebieden sprake is van onvoldoende milieukwaliteit door geurhinder. Deze uitspraak is gebaseerd op de beleving van inwoners zelf. Daarmee is het waarschijnlijk de enige echt maatgevende indicator hoe men geur nu zelf beleeft, omdat het gaat om een subjectieve beoordeling.

Voor kernen in de gemeente Reimerswaal zijn geen leefplekmeter onderzoeken uitgevoerd.

6. Conclusie

Er is sprake van situaties met onaanvaardbare geurhinder in Sluiskil, Westdorpe en Sas van Gent. Deze geurhinder is mogelijk deels of geheel toe te schrijven aan industrie en bedrijven waarvoor GS bevoegd gezag is. Deze conclusie is gebaseerd op het aantal meldingen over geurhinder, bekende geuronderzoeken van bedrijven, de gezondheidsmonitor van de GGD en met name de uitkomsten van de leefplekmeter.

Voor Reimerswaal kan niet worden vastgesteld of er sprake is van onaanvaardbare geurhinder als gevolg van bedrijfsmatige activiteiten waarvoor GS bevoegd gezag is.

7. Vervolg

In het milieuprogramma hebben we als doel vastgelegd dat er geen nieuwe situaties met een onaanvaardbaar geurhinderniveau bij mogen komen. Het aantal bestaande situaties is met bovenstaande conclusie beperkt tot 3 (Sluiskil, Sas van Gent en Westdorpe).

Voor de bestaande situaties waarbij er sprake is van onaanvaardbare geurhinder vragen we extra aandacht voor het voorkomen van geurhinder. Dat doen we in overleg met de omgevingsdiensten en de betreffende bedrijven.

Daarnaast vindt in 2024 opnieuw een milieumonitor plaats en voeren we de leefplekmeter opnieuw uit in Sluiskil. Hiermee monitoren we of de situatie ten aanzien geurhinder wijzigt.